

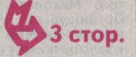

Світзахоплені

Гончарський хист Максимка Шабак

Колись популярне, а нині майже забуте гончарне мистецтво нагадує мені минуле століття. Тоді селами їздили майстри з повними возами глиняних горщиків і кричали: «Горшки, продаємо горшки». А ще в пам'яті закарбувалися миті, коли бабуся Оля варила в них смачну та запашну кашу з проса. І молоко тримали зазвичай у глеках. Кажуть, у посуді з глини їжа довше зберігає корисні речовини, не охолоджується так швидко, як у сучасному. Коли стали популярними метали, фарфор, дерево, скло, глиняний вжитковий виріб, здавалося б, віджив своє. Упродовж останніх десятиліть асортимент, декорі, його призначення дуже змінилися. Однак саме ремесло виготовлення з природного матеріалу екологічних тарілок, іграшок тощо насправді досі цінне й користується популярністю серед поціновувачів неординарних і прекрасних речей.

Трудомістка робота з глини потребує великої майстерності, вправності й терпіння. Коли з її шматка людина створює красиві витвори - це заворує. А якщо це дитина, то й поготів. Максим ШАБАК навчається у 2 класі Орлівської ЗОШ І ст. м Сарни.

Гончарський хист Максимка Шабак

(Закінчення. Початок на 1-ій стор.).

У 7 років несподівано для всіх він захопився старожитнім ремеслом. За короткий термін освоїв ази гончарства. У його доробку побачили малі й великі глечики, тарілки, чайники, вази, національну атрибутику. Одно слово, всього потроху. І хоча займається цією справою лише півроку, та вже має успіхи. Нещодавно в Будинку дітей і молоді відбулася його перша персональна виставка. У районному конкурсі хлопчик посів II місце, став учасником й обласного.

Інтерес до глиняних виробів у Максима поглибився, коли відвідав із татом деяких майстрів гончарних справ Рівненщини. Керуючись порадами батька й досвідчених умільців, хлопчик узявся за роботу ще з більшим запалом. Глина - неймовірний матеріал. У поєднанні з водою вона стає дуже пластичною, а від дотиків рук - м'якою. Працювати з нею - це справжнє задоволення, а результат, кажуть, його подвоює. Кожний тип гончарних виробів має свої особливості, зумовлені і місцевими традиціями, і сортом глини, і вправністю майстра. Любов до ремесла в Максима Шабак зародилася від звичайної дитя-

чої забави: він часто грався в піску й заповзято ліпив різноманітні фігурки. Це побачив тато Данило Олександрович, відомий у краї апітералеувт, з цілющими бальзамами й продуктами бджільництва якого знайомі в різноманітних куточках світу. Чоловік поїхав на глинище й привіз сину декілька видів спеціального матеріалу для ліплення. Чому Максимко дуже зрадів й одразу взявся виготовляти з нього різноманітні фігурки.

Хлопчик працює з усіма видами глини, адже відомо, що сировина має широкий спектр природних барв: від білої, кремової до червоної, коричневої і темно-сірої. Застосовує учень техніку прадіда, тобто виготовляє свої шедеври на гончарному кругу, зберігаючи цим давні ремісничі традиції. А також використовує гіпсові форми, куди заливає глиняний розчин, з якого виходять цікаві вироби. Незвичайного ефекту гончарним витворам надають керамічні фарби, виготовлені з кольорової глини, а також прозорі та декоративні поливи, так звані глазури. Максимко ж поки що розфарбовує тільки звичайними. Охоче ділиться особливостями підготовки сировини, зокрема шлікеру, та як здійснює їх лоцування тощо. А як

працює на гончарному кругу! Змоченими у воді руками хлопчик бере шматок сірої глини, кладе його на гончарне коло, що швидко крутиться. Глиняна маса від торкання до неї пальців слухняно піднімається й буквально на очах набуває форми тарілки. Потім майстерно вирівнює боки виробу, обтирає його.

Свої перші дитячі шедеври подарував учительці Світлані Рибнік, яка, до того ж, очолює навчальний заклад. Такому подарунку директор зраділа, щиро пишається, що маленький гончар здобуває знання в їх школі. А Максимко віднедавна вдосконалює навички в гуртку ліплення з глини в Будинку дітей і молоді. Вдома чаклує на гончарному кругу дуже часто. До його уподобання долучаються й друзі. У майбутньому мріє навчитися самотужки випалювати витвори, вже нині йому в цьому допомагає тато. Гончарство стало покликом душі Максимка Шабак. Тож успіхів тобі, юначе, у підкорюванні глини. Сподіваюсь, у майбутньому твоїми роботами захоплюватимуться в усьому світі.

Ольга ЛОТОЦЬКА.
Фото на 1-ій стор. Василь СОСЮКА.